

25. Mentalerklæringer - Lang ekspeditionstid - Retslægerådet
26. Mentalerklæringer - Den recidiverende røver - Varetagtsurrogat - Overførsel til behandlingsdom
27. Mentalerklæringer - Lang ekspeditionstid - Varetagtsfængsling, ikke løsladelse
28. Mentalerklæringer - Lang ekspeditionstid - Varetagtsurrogat - Retten bliver utålmodig
29. Udvisning - Narkotika
30. Brandstiftelse - En tilståelsessag, som alligevel ikke var en tilståelsessag
31. Brandstiftelse - Beviser - Brandtekniske erklæringer af forskellig kvalitet
32. Vidneafhøringer - Tiltaltes ret til selv at afhøre vidner - Højesteretskendelse - Kære under domsforhandling
33. Forkyndelse af tilsigelser
34. Dokumentfalsk - Falske Kørekort - Samfundstjeneste

Studietur til London

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Østergade 16, Boks 1051
1007 København K
Telefon 3311 7522
Telefax 3332 4775

- 55 -

Landsforeningens bestyrelse:

Thomas Rørdam
formand, København

Bent Holmberg
næstformand, Aalborg

Michael Abel
Holbæk

Karen Marie Dyekjær
Esbjerg

Hanne Gullitz
Århus

Poul Jost Jensen
Glostrup

Mogens Juhl
Odense

Mette Lauritzen
København

Ansvarshavende redaktør:

Elsebeth Rasmussen

Oplagstal: **1050**

Formandens adresse:

Postbox 9017, 1022 København K

Telefon 3312 4540

Fax 3393 4540

Mobiltelefoner og visitationer ved fængselsbesøg

Rockerkrigen er vist ved at være slut, og det er gået op for de fleste også indenfor fængselsvæsenet. Der er imidlertid stadig steder, hvor man forsøger at håndhæve de tvivlsomme indgreb i forbindelse med forsvareres besøg .

Formanden oplyser, at sagen har været sat i bero på et møde med Justitsministeren. Det oprindeligt aftalte møde blev aflyst på grund af valget, men et nyt møde er nu aftalt til den 14. maj, hvorefter medlemmerne vil blive orienteret om, hvad der er sket.

Mentalerklæringer

Gennemførelse af mentalerklæringer samt i visse tilfælde overførelse til behandlingsdom kan være en uacceptabel langsommelig affære. Nogle siger, at vort hospitalsvæsen er sygt. Det er forstemmende, at man trods kønne politiske intentioner om at rette op på forholdene for psykiatriske patienter stadig kan have ventetider som bl.a. beskrevet i nogle sager i nærværende hæfte. Men det er måske udover politikerne også lægerne, der synes, at det er i orden, at man prioriterer retspsykiatriske patienter lavt, således at de bliver opbevaret i fængsler eller skal vente urimeligt længe på færdiggørelse af mentalerklæringer. Døm selv.

Rockerne ikke i sig selv ulovlige

Grundlovens § 78

Rigsadvokaten har taget sig god tid til at undersøge, hvorvidt betingelserne i grundloven for opløsning af rockerklubberne Hells Angels og Bandidos måtte antages at være til stede. Opgaven blev stillet i december 1996 og redegørelsen er modtaget i Justitsministeriet ultimo april 1998.

Selve redegørelsen på 434 sider er tilsyneladende ikke offentligt tilgængelig efter ønske fra Rigsadvokaten. Interesserede, der henvender sig, spises af med et notat på 10 sider samt et kort følgebrev udarbejdet af Rigsadvokaten, der efter sin vurdering er nået til, at man nok ville kunne føre bevis for, at de to sammenslutninger kan betegnes som foreninger, men det må efter forarbejderne til § 78, stk. 2, nok antages, at det skal kunne påvises, at foreningerne skal have et politisk, ideologisk, agitatorisk eller lignende formål med voldsudøvelsen.

Der er ikke fremkommet oplysninger, der tyder på, at de undersøgte sammenslutninger som foreninger ved voldsudøvelse søger at nå politiske, ideologiske, agitatoriske eller lignende mål.

Heller ikke væsentlige oplysninger om voldelige aktiviteter fra foreningernes side rettet mod staten, andre offentlige myndigheder eller borgernes udøvelse af grundlovssikrede rettigheder.¹⁾

Derimod har undersøgelsen iflg. Rigsadvokatens kortfattede notat vist, at såvel Hells Angels som Bandidos består af personer, der i vidt omfang er straffet for straffelovskriminalitet, mindst 81% af HA og 76% af Bandidos relaterede personer.

Når det gælder våben- og eksplosivloven, når man op på 88%.

Det er imidlertid ikke ensbetydende med, at man under en retssag kan fastslå, at foreningerne virker ved vold, kun danne grundlag for en antagelse om, at foreningerne i vidt omfang har voldelige personer som medlemmer.

Det indgår i vurderingen, at der **ikke** foreligger oplysninger om, at der siden juni 1997 er begået voldelige handlinger i striden mellem de to foreninger.

¹⁾ Modsat f.eks. den italienske mafia, cfr. Lf.Medd. 124/1996, ER

Alle eller stort set alle forbud meddelt i medfør af lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme er nu ophævet.

Bl.a. derfor når Rigsadvokaten efter en samlet vurdering til at indstille, at der ikke bør iværksættes en sag efter grundlovens § 78 om opløsning af Hells Angels og Bandidos.

Justitsministeren har få dage efter modtagelse af redegørelsen handlekraftigt udsendt en pressemeddelelse, hvorefter han tiltræder Rigsadvokatens indstilling, idet han tilføjer, at det på ingen måde betyder en svækkelse af politiets indsats. For tiden er over 100 af de i alt 260 personer, der er tilknyttet de to foreninger, frihedsberøvet som domfældte eller varetægtsfængslede.

Landsforeningens Meddelelse 36/1998

Værneting - Selskabstømmersag

Retsplejelovens § 696, § 700 og § 703

Efter oplysningerne om de tiltalte og de involverede selskabers forretningsadresser sammenholdt med, at kun 1 ud af 48 bedragne i det ene forhold og kun 1 ud af 9 interessenter i det andet forhold havde bopæl i retskredsen, fandtes sagen i medfør af de ovennævnte bestemmelser at have værneting ved Københavns Byret, der ikke havde protesteret mod overførslen.

Retten i Frederikssund ss 1420/97 - 1426/97, 12/5 1998

Forsvarerne for A-G nedlagde påstand om, at sagen blev henvist til Københavns Byret som rette værneting, jfr. RPL § 696, stk. 1, jfr. § 700.

Anklagemyndigheden anførte, at sagen havde været behandlet i Frederikssund og derfor fortsat burde behandles ved denne ret.

Anklageskriftet af december 1997 var således indleveret til Retten i Frederikssund. Sagen omfattede for 6 af de tiltalte 10 forhold af selskabstømning (skyldnersvig) til godt 40 mill. kr. og 2 af de tiltalte bedrageri over for 48 personer til godt 8 mill. kr. Perioden var 1991-1995.

Forsvarerne henviste til, at A, B, C, D, E og G drev virksomheder fra kontoradresser i København. F havde kontorfællesskab med nogle af de øvrige i den relevante periode.

Bedragerierne vedrørte virksomhed, der var udgået fra adresser i København.

De muligvis tømte selskaber havde domicil i København, Søllerød, Lyngby-Tårnbæk og Århus.

1 ud af 48 angiveligt bedragne personer havde bopæl i retskredsen, ligesom 1 ud af 9 interessenter.

Resten er citat af byrettens kendelse med udeladelse af navne (navneforbud).

Nærværende sagskompleks kaldes her L-sagen.

Der fortsættes med **forsvarernes** argumenter vedr. de muligt forurettedes hjemting:

“Herved er navnlig henvist til disse personers lille andel af den samlede sag. Hertil kommer, at pengegæld er bringegæld, hvorfor fuldbyrdelsen i forhold B og C er sket, når personernes betaling er indgået til de i Københavnsområdet domicilerede selskaber. Andre selskabstømmersager har ligeledes haft værneting det sted, hvor de tiltalte har haft forretningsadresse, og ikke hvor de bedragne har haft bopæl.

Forsvarerne har videre henvist til, at forhold A, selskabstømmerdelen, er hovedforholdet, og at dette forhold ikke har tilknytning til retten i Frederikssund. Forhold B vedrører kun 2 af de tiltalte, og forhold C alene 1 af de tiltalte. I medfør af retsplejelovens § 700 skal værnetinget ved sammenlægning af sager følge hovedforholdet.

Endvidere har forsvarerne henvist til, at skattesvigsforholdet i Guldsag I, der havde værneting ved retten i Frederikssund, slet ikke indgår i L-sagen. Det forhold, at der er 2 sammenfaldende tiltalte i L-sagen og den verserende Guldsag II, der er en udløber af Guldsag I, kan ikke føre til, at L-sagen skal behandles ved samme ret som Guldsag I og II. Det forhold, at de efterforskningskridt, der involverer rettens stillingtagen, foregår ved retten i Frederikssund, kan ikke føre til andet resultat, jfr. retsplejelovens § 704.

Endelig har forsvarerne henvist til de omkostningsmæssige konsekvenser, som følger af udgifter til 6 forsvareres og mange vidners transport fra Københavnsområdet til Frederikssund.

Advokat M, som er forsvarer for C, der er tiltalt såvel i L-sagen som i Guldsag II, har selvstændigt gjort gældende, at gennemførelse af L-sagen i retsens retssal i Løgismose i Frederikssund er i strid med Menneskerettighedskonventionens art. 6. Efterforskningen og anklagemyndighedens forberedelse af domsforhandlingen foregår i samme bygning, hvori retssalen ligger. Anklagemyndigheden og dommerne benytter samme dør til retssalen. Uden for retssalen findes skilte, hvoraf fremgår, at der kun er adgang for politiets biler. Dertil kommer, at der er et uacceptabelt advokatværelse for forsvarerne.

Anklagemyndigheden har til støtte for sin påstand om, at sagen har værneting ved retten i Frederikssund navnlig henvist til, at nærværende sag kun er udskilt fra Guldsag II af praktiske grunde. Guldsag II er udløber af Guldsag I, som havde værneting ved retten i Frederikssund. Den nærmere årsag til udskillelsen var, at det ikke ville være muligt i retssalen i Løgismose at håndtere en sag, der både omfatter L-sagen og Guldsag II. Guldsag II omfatter tiltale mod 8 personer for 74 forhold af selskabstømning (skyldnersvig), hvorved det offentlige blev unddraget godt 81 mill. kr., 2 skattesvigsforhold, hvorved de tiltalte forsøgte at få 30 mill. kr. udbetalt, og 1 forsøg på skattesvig, hvorved de tiltalte forsøgte at få 6 mill. kr. udbetalt. Forholdene blev begået i perioden 1990 til medio 1993. Det forhold, at anklagemyndigheden af praktiske grunde udskilte L-sagen fra Guldsag II, kan ikke føre til, at L-sagen nu ikke har værneting ved retten i Frederikssund.

For så vidt angår selskabernes domicil i forholdene A1 - A10 har anklagemyndigheden anført, at selskaberne, efter at de var blevet opkøbt, havde domicil henholdsvis i Thy (A1), Hasle (A3), Roskilde (A6), Skive (A7), Rødovre (A8), Horsens (A9) og Sønderborg (A10).

For så vidt angår forhold B kommer der vidner både fra Ishøj, Skovlunde, Fakse og Frederiksberg. Den bedragne person (nr. 28) har bopæl i Veksø, som hører under nærværende retskreds.

I forhold C har en af de bedragne interessenter bopæl i Veksø.

Anklagemyndigheden har videre henvist til, at der kan rejses tiltale, hvor anklagemyndigheden finder det mest praktisk. Dertil kommer, at alle indledende retsskridt er foregået ved retten i Frederikssund.

De praktiske problemer fremhævet af forsvarerne og problemer med domstolens kapacitet til at gennemføre sagen kan lige så vel løses ved nærværende ret som ved Københavns Byret.

Retshåndhævelsessensyn kræver, at domsforhandlingen af L-sagen påbegyndes nu, hvilket kan ske i nærværende retssal i Løgismose, som kun benyttes 2 dage ugentligt.

Rettens bemærkninger:

Efter oplysningerne om de tiltalte og de involverede selskabers forretningsadresser, sammenholdt med at kun 1 ud af 48 bedragne i forhold B og kun 1 ud af 9 interessenter i forhold C har bopæl i nærværende retskreds, findes denne sag i medfør af retsplejelovens § 696, jfr. § 700, at have værneting ved Københavns Byret.

Det af anklagemyndigheden anførte, herunder at efterforskning og forberedelse af domsforhandlingen i L-sagen bør foregå samme sted og sideløbende med Guldsag II, kan ikke begrunde, at domsforhandlingen ikke bør ske ved værneting i Københavns Byret.

Efter det således anførte henviser retten i medfør af retsplejelovens § 703 nærværende sag til Københavns Byret.

Det bemærkes, at retten i medfør af retsplejelovens § 703 har rettet henvendelse til Københavns Byret, som ikke vil protestere mod en henvisning.

T h i b e s t e m m e s:

Sagen Anklagemyndigheden mod A-G henvises til Københavns Byret som rette værneting.”

Landsforeningens Meddelelse 37/1998

Dommerhabilitet - Kendelser i forbindelse med vidnefritagelse

Retsplejelovens § 61, § 88 og § 171

Byretten havde afsagt kendelse om, at der var særdeles velbegrundet anledning til at tro, at de tiltalte eller folk, med hvem de tiltalte var i ledtog, ville udøve repressalier over for et vidne. Domsforhandlingen blev udsat på grund af en domsmands sygdom. Retsformanden og den anden domsmand ville ikke vige sædet, da sagen skulle genoptages. Heri var landsretten ikke enig, idet vidnefritagelseskendelsen var egnet til at rejse tvivl om rettens fuldstændige upartiskhed, i hvert fald vedrørende bedømmelse af det pågældende forhold.

Ø.L. 1. afd. kære nr. S-1148-98, 30/3 1998

A - D var tiltalt for flere tilfælde af grov vold, våbenlovsovertrædelser, hæleri, trusler og forulempelser mod politiet, skud mod politivagten i Blågårdsgade med maskinpistol, tyveri, hæleri, trusler, røverier, heraf tildels i sammenstød med grov vold bl.a. mod L.

I forhold 37 var B tiltalt for vidnetrusler mod L, hvorunder han opfordrede denne til ikke at afgive indenretlig forklaring vedrørende den varetægtsfængslede D, idet han i så fald kunne grave sin egen grav.

Under domsforhandlingen i byretten afsagde retten kendelse om vidnefritagelse for L med begrundelse som refereret ovenfor, eller citeret nedenfor i landsrettens kendelse.

Midt i den 10 dage lange domsforhandling blev en af domsmændene syg. Forsvarerne rejste spørgsmålet, om det ikke var rettest at starte forfra med helt nye dommere, også fordi der kunne blive vanskeligheder med berømmelsen, fordi den anden domsmand skulle holde 14 dages ferie.

Retsformanden meddelte efter forhandling med præsidenten, at spørgsmålet om, hvorvidt de to tilbageværende dommere skulle vige deres sæde, måtte afgøres efter retsplejelovens regler herom.

Så blev der nedlagt **påstand** herom med henvisning til habiliteten.

Anklagemyndigheden lagde vægt på, at afhøringen af vidner, der skulle genindkaldes, skete under ledelse af den samme retsformand, i øvrigt fandt man ikke, at retsformanden havde gjort sig inhabil.

Retsformanden bemærkede:

“Da et medlem af domsmandsretten har fået forfald, skal der gennemføres en ny domsforhandling, hvorunder der skal tages stilling til beviserne som de foreligger under den nye domsforhandling. Hverken den omstændighed, at et nyt medlem af retten ikke har overværet den hidtidige bevisførelse, eller at bevisførelsen eventuelt kan falde anderledes ud under den ny domsforhandling, indebærer, at de to øvrige medlemmer af retten kan anses for ikke at være fuldstændig upartiske.

De af domsmandsretten og af retsformanden hidtil truffne afgørelser er af procesledende karakter. De er truffet på det grundlag, som faktisk forelå i sagen, og med den

viden, som retsmedlemmerne nødvendigvis måtte besidde på det tidspunkt, da afgørelserne blev truffet.

Fuldstændig upartiskhed i retsplejelovens forstand og upartisk domstol i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions forstand forudsætter, at ingen uvedkomne hensyn kommer i betragtning med hensyn til retsmedlemmernes muligheder for at foretage en uhildet bedømmelse af sagen. De nævnte retlige principper kræver derimod ikke, at medlemmerne af en domstol i deres afgørelser under sagen undlader at henvise til, hvad der hidtil er fremkommet i sagen. Tilsvarende synspunkter må gælde for mundtligt fremsatte begrundelser for afgørelser, der ikke begrundes skriftligt.

Der er derfor ikke fremført omstændigheder, der er egnede til at rejse berettiget tvivl om upartiskheden hos de to tilbageværende medlemmer af retten.

De to tilbageværende medlemmer af domsmandsretten viger ikke deres sæde.”

Sagen blev påkæret med kæreskrift og efterfølgende mundtlig behandling.

Landsretten afsagde følgende kendelse:

“Efter retsplejelovens § 88, stk. 3, udtages domsmænd for en enkelt dag, således at de pågældende medvirker ved domsforhandling og påkendelse i alle de sager, der påbegyndes den pågældende dag, selv om sagen ikke afsluttes samme dag. Da en ny domsforhandling skal finde sted i denne sag, finder landsretten, at en domsmand kun kan medvirke, såfremt han bliver udtaget til den nye domsforhandling efter reglerne i retsplejelovens § 88, stk. 1 og stk. 2.

Forurettede i forhold 22, der vedrører en tiltale for overtrædelse af straffelovens § 246, jfr. § 245, stk. 1, jfr. § 247, stk. 1, samt straffelovens § 288, stk. 2, har været indkaldt til at afgive forklaring om dette forhold. På begæring blev der i denne forbindelse afsagt følgende kendelse:

“Efter de foreliggende oplysninger er der særdeles velbegrundet anledning til at tro, at de tiltalte eller folk, med hvem de tiltalte er i ledtog, vil udøve repressalier over for vidnet. Betingelserne efter retsplejelovens § 171, stk. 2, nr. 1, er herefter til stede, hvorfor

bestemmes:

Vidnet L fritages for at afgive forklaring.”

I forhold 37 er B tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 123 ved at have rettet henvendelse til forurettede i forhold 22 og med vold eller trussel om vold at have opfordret ham til ikke at afgive indenretlig forklaring i Københavns Byret den 18. juli 1997.

Da formuleringen af den afsagte kendelse om vidnefritagelse er egnet til at rejse tvivl om rettens fuldstændige upartiskhed, i hvert fald ved bedømmelse af forhold 37, jfr. retsplejelovens § 61, tager landsretten de kærendes påstand til følge.

T h i b e s t e m m e s:

De medlemmer af domsmandsretten, der ikke har fået forfald, er inhabile under sagens fornyede behandling.”

Landsforeningens Meddelelse 38/1998

Vold - Frihedsberøvelse - Vidnetrusler - Udvisning - Erstatning for tort

Straffelovens § 123, § 245, § 261, § 266 og udlændingelovens § 26

T havde i forening med to ukendte medgerningsmænd bortført A, lagt denne i håndjern og slået ham i tindingen med en pistol og siden med hænderne under en køretur, hvorunder man forsøgte gorillainkasso. Ligeledes truet A på hans og hans families velfærd, hvis A anmeldte forholdet til politiet. Idømt 1 års fængsel, men frifundet for udvisningspåstand under hensyn til familiemæssige forhold, herunder børn på hhv. 3 og 1 år. Torterstatning 10.000 kr.

Retten i Kalundborg, SS 569/97, 7/1 1998

T på 26 år og født i Serbien var bortset fra en færdselslovsforseelse, som han blev frikendt for, tiltalt for legemsangreb af særlig rå og brutal karakter efter straffelovens § 245, stk. 1, jfr. § 247 stk. 1, samt for overtrædelse af straffelovens § 261, stk. 1 og § 266, til dels medvirken hertil, jfr. § 23, ved i september 1997 mellem ca. kl. 8.15 og 9.00 i forening med to uidentificerede medgerningsmænd at have berøvet A friheden og herunder truet ham og - trods tidligere dømt for vold - udøvet vold imod ham under følgende omstændigheder:

“Tiltalte og medgerningsmændene passede A op, hvorefter de skubbede ham ind på bagsædet af den bil, de var kommet i. Den ene belagde A med håndjern, og tiltalte,

der havde sat sig på bagsædet ved siden af forurettede, trykkede flere gange en pistol mod hans brystkasse og slog ham i tindingen med pistolen, hvorefter de kørte rundt i bilen i ca. 3 kvarter. Gerningsmændene forsøgte at få A til at betale en fordring på 400.000 kr., som tiltalte kort forinden havde erhvervet. Under køreturen slog tiltalte flere gange forurettede i hovedet og på brystkassen med pistolen, og en af medgerningsmændene vred flere gange øret rundt på forurettede og slog ham flere gange i ansigtet. Endvidere truede de alle forurettede med at ville skyde ham, såfremt han ikke betalte, hvorved de hos ham fremkaldte alvorlig frygt for hans liv eller helbred. A blev efter køreturen sluppet fri på ...(en lokalitet i Kalundborg).

Forhold 3, overtrædelse af straffelovens § 123 ved i forbindelse med afslutningen af det i forhold 2 beskrevne, på ...(lokaliteten) i Kalundborg i forening med de to uidentificerede medgerningsmænd at have truet A med at skyde hans kone og barn, såfremt han afgav forklaring til politiet om det passerede.”

Der var påstand om udvisning.

T var i 1994 for vold idømt fængsel i 50 dage.

T ønskede ikke at afgive forklaring under domsforhandlingen.

Der var påstand om 15.000 kr. i torterstatning.

Der var lægeattest om blodudtrædninger i og ved ørerne og højre tinding og mærker af håndjern samt ømhed i brystkassen. Mén af psykisk karakter kunne ikke udelukkes.

Der var fremlagt dokumenter, hvorefter en af A's kreditorer havde overdraget sin fordring til tiltalte. A havde tidligere afgivet insolvenserklæring i fogedretten.

Byretten udtalte:

“Ad 1) Tiltalte frifindes efter anklagemyndighedens påstand.

Ad 2) Efter den stedfundne bevisførelse, herunder ikke mindst vidnet A's forklaring om begivenhedsforløbet den 12. september 1997, lægges det til grund, at tiltalte i forening med 2 ikke identificerede medgerningsmænd har frihedsberøvet A, idet det lægges til grund, at tiltalte har gennet A hen til bilen, hvor føreren skubbede A ind på bagsædet. Det lægges endvidere til grund, at A af den anden ikke identificerede gerningsmand, der var dansktalende, blev lagt i håndjern, og at tiltalte har slået A i tindingen med en pistol, og at tiltalte under den videre køretur flere gange slog A i an-

sigtet med knyttet og med flad hånd, ligesom tiltalte også har slået A på kroppen med pistolen. Det lægges endvidere til grund, at tiltalte og føreren via den dansktalende har truet A med at ville skyde ham. Den herunder udøvede virksomhed findes at burde henføres under straffelovens § 261, stk. 1, som frihedsberøvelse, ligesom truslerne rettet direkte mod A's liv henføres under straffelovens § 266.

Ad 3) Under hensyn til at der under køreturen tillige er fremsat trusler omfattende A om hans og hans families velfærd, såfremt han anmeldte forholdet til politiet, findes tiltalte tillige skyldig i overtrædelse af straffelovens § 123.

Der er enighed om, at den nedlagte udvisningspåstand under hensyn til tiltaltes familiemæssige forhold, jfr. udlændingelovens § 26, stk. 2, ikke tages til følge.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 123, efter § 245, stk. 1, jf. § 247, stk. 1, efter § 261, stk. 1 og § 266 tildels jfr. § 23, til fængsel i 1 år.”

Byretten fastsatte torterstatningen til 10.000 kr.

Landsforeningens Meddelelse 39/1998

Varetægtsfængsling - Vold - Retshåndhævelsesarrest

Retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2

Nytårsslagsmål, hvorunder T trængte ind hos naboen, smadrede et champagneglas og brugte stilk og resten af glas til at snitte naboen i halsen, så denne var i livsfare, men blev reddet. Varetægtsfængslet en uge på efterforskning. Herefter ville byretten fængsle på retshåndhævelsesarrest, men landsretten løslod.

V.L. 5. afd. S-0056-98, 8/1 1998

T på 43 år blev sigtet for forsøg på manddrab ved det ovenfor beskrevne hændelsesforløb og fængslet efter § 245, idet der forestod efterforskning. 7 dage efter blev han fremstillet påny og afgav igen en udførlig forklaring.²⁾

Han kunne ikke huske, at han havde haft et glas i hånden, men ville heller ikke afvise det. Han havde følt sig angrebet af fire fyre, hvoraf én havde en kniv (stærkt forkortet referat). Han var politisk flygtning.

²⁾ De har bedre tid til fristforlængelser i Århus, bemærker redaktøren

Anklageren ønskede T fortsat fængslet efter § 762, stk. 1, nr. 3 og stk. 2, nr. 1 eller 2, og henviste bl.a. til UfR 90.484, hvorefter fængslingsbetingelsen kunne være opfyldt, indtil der var afsagt dom, selv om alle vidner var afhørt forinden.

Vedrørende retshåndhævelsesarrest henvistes til UfR 95.992H.

Forsvareren påstod T løsladt. Denne havde afgivet en delvis erkendelse om at have slået på en af de øvrige gæster. Efterforskningen var slut, der var ingen bestyrket mistanke om forsøg på manddrab. Strafniveauet i § 762, stk. 2, nr. 2, var ikke opfyldt, og denne bestemmelse var kun beregnet til kortvarige fængslinger på indtil 1-3 uger.

Byretten udtalte:

“Alle festdeltagerne er nu blevet afhørt, og retten finder ikke, at der er grundlag for at antage, at sigtede ville have nogen mulighed for at kunne påvirke de forklaringer, der er afgivet af disse. Også sigtedes ægtefælle er nu afhørt. Retten finder herefter ikke, at betingelserne for fortsat varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, længere er opfyldt.

Efter det foreliggende finder retten imidlertid, at der er en særlig bestyrket mistanke om, at sigtede har gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 244 og § 245 som nærmere beskrevet under grundlovsforhøret. Da lovovertrædelsen efter forholdets grovhed må forventes at ville medføre en ubetinget straf på mindst 60 dages fængsel, og da hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod, findes betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2, at være opfyldt.”

Fristen blev sat til 22 dage.

T kærede. Landsretten udtalte:

“Det tiltrædes af de grunde, der er anført af byretten, at betingelserne for varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, ikke længere er opfyldt. Der findes fortsat ikke at være begrundet mistanke om, at sigtede har overtrådt straffelovens § 237, jfr. § 21. Det tiltrædes derimod, at der foreligger en særlig bestyrket mistanke om, at sigtede har gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 244 og § 245. Hensynet til retshåndhævelsen findes imidlertid ikke at kunne begrunde varetægtsfængsling ud over den periode, hvor sigtede allerede har været frihedsberøvet, hvorfor

b e s t e m m e s:

Sigtede T skal løslades.”

Landsforeningens Meddelelse 40/1998

Varetægtsfængsling - Vold - Retshåndhævelsesarrest - Gentagelsesfare
Retsplejelovens § 762

T blev sigtet for vold efter § 245, bl.a. slag med baseballkølle, der medførte hjernerystelse. Det var et gammelt mellemværende. Byretten fængslede, da T kørte rundt med slagvåben og tidligere var dømt for vold. Landsretten løslod, da hverken § 762, stk.1, nr. 2 eller stk. 2, nr. 2, var opfyldt.

Ø.L. 3. afd. kære nr. S-4122-97, 11/11 1997

T på 19 år blev sigtet for overtrædelse af straffelovens § 245 ved at have tildelt A to slag på ryggen og et slag i baghovedet med en baseballkølle og sprayet tåregas i øjnene på A, hvilket havde til følge, at denne pådrog sig skader samt måtte indlægges til observation for hjernerystelse.

Der var også sigtelse for overtrædelse af våbenloven.

T forklarede, at han havde et gammelt mellemværende med A, der havde været ved at køre ham ned for tre år siden. Da han gav A fingeren, havde han fået tre knytnæveslag i ansigtet.

Nu genkendte T A og ville have en undskyldning. Den fik han ikke, og der udviklede sig et slagsmål, hvor også A slog på ham. Han gik altid med tåregas og havde en baseballkølle i bilen. Efter yderligere slag fra A kom baseballkøllen i brug. T ringede selv alarm på en mobiltelefon og fortalte vagthavende, hvad der var sket, så politiet også kom.

Køllen brugte han ikke til sport. Det var tilfældigt, at han havde den med den pågældende dag.

Han bekræftede, at han i 1995 var idømt 20 dages hæfte betinget. Han ville miste sin læreplads, hvis han blev fængslet.

Byretten udtalte:

“Under hensyn til at anholdte tidligere er straffet for vold, til at han har oplyst, at han altid har en tåregasspray på sig og også nogle gange kører rundt med en baseballkølle samt til, at anholdte tilsyneladende ikke har forståelse for, at det er A, som er den forurettede i sagen og ikke anholdte selv, findes der efter omstændighederne at være bestemte grunde til, at anholdte på fri fod vil begå ny lovovertrædelse af den nævnte karakter.

Herefter er betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, opfyldt.”

Herefter var der ikke grund til at tage stilling til retshåndhævelsesarrest.

T blev fængslet 13 dage og kærede til landsretten.

Af forsvarerens kæreskrift fremgik bl.a., at T selv blødte fra næsen oven på bataljen. Han var godt klar over, at han havde begået noget forkert ved at starte volden. Den tidligere voldssag var angiveligt ikke af samme karakter.

Landsretten udtalte:

“Det tiltrædes, at der er begrundet mistanke om, at anholdte har overtrådt straffelovens § 245, stk. 1.

Efter det foreliggende findes imidlertid hverken betingelserne i retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 2, eller § 762, stk. 2 nr. 2, opfyldt, hvorfor

b e s t e m m e s:

T løslades.”

Landsforeningens Meddelelse 41/1998

Politiet og Pressen -TV-udsendelser

Straffelovens § 264 d

En lille tyveknægt klagede over, at et TV-selskab fik adgang til at filme ham under anholdelse oven på et banalt indbrudstyveri i en butik. Han var blevet genkendt af adskillige, idet indslaget var blevet vist flere gange.

Den rare forsvarer rettede henvendelse til politiet herom, idet hun fandt, at politiet burde beskytte ham mod at blive fotograferet under omstændigheder, som han havde en klar interesse i, blev unddraget offentligheden.

Her er svaret fra Københavns Politis vicepolitidirektør (j.nr. 0100-00170-50004-98, 22/1 1998).

“Ved skrivelse af 18. december 1997 har De på vegne af Deres klient T rettet henvendelse til Station 3 i anledning af, at en anholdelse af Deres klient den 11. december 1997 blev filmet af TV2 og vist i TV den følgende og næstfølgende dag på en sådan måde, at Deres klient kunne genkendes af venner og familie.

De anmoder i den forbindelse om at få oplyst, om optagelsen skete i samarbejde med politiet, samt om politiet har en instruks om, hvorledes man skal forholde sig, når pressen fotograferer under en politiforretning.

De har endvidere henvist til, at Deres klient gentagne gange bad TV-folkene om at få kameraet fjernet, men at henvendelsen blev ignoreret, uden at politiet greb ind.

Generelt søger Københavns Politi at give offentligheden større indsigt i politiets arbejde og arbejdsmetoder gennem en åben pressepolitik.

Som følge af pressens store interesse for politiets arbejde fik TV2 efter anmodning tilladelse til at følge politiets arbejde med henblik på et indslag til TV2's kriminalmagasin "Station 2". Indslaget skulle omhandle et døgn på arbejde med patruljer fra Københavns Politis beredskabsafdeling.

Det er selvsagt en forudsætning for politiets samarbejde med pressen, at der ikke herved sker en krænkelse af borgere, som er i kontakt med politiet.

På den baggrund har politiet en aftale med pressen om, at der ikke må bringes billeder, der kan identificere de borgere, som politiet kommer i kontakt med under samarbejdet, medmindre de pågældende borgere giver tilladelse hertil.

I anledning af Deres henvendelse har jeg ladet foretage en undersøgelse af sagen.

Det fremgår af min undersøgelse, at Deres klient, efter at TV-holdet havde filmet ham, oplyste, at han ikke ønskede at blive filmet. På denne baggrund anmodede den sagsbehandlende polititjenestemand kameraholdet om ikke at filme Deres klient, men i stedet at lave optagelser af gerningsstedet.

Spørgsmålet om, hvorvidt der er sket en krænkelse af Deres klient i forbindelse med udsendelsen, er af presseetisk karakter, hvorfor en henvendelse herom må rettes til TV2.

Jeg finder ikke, at der er grundlag for kritik af politiets dispositioner i sagen.

Min afgørelse kan påklages til Justitsministeriet, Slotsholmsgade 10, 1216 København K.

Såfremt Deres henvendelse skal opfattes som en klage over politiets adfærd, bedes dette meddelt mig, hvorefter sagen vil blive fremsendt til Statsadvokaten.”

Den rare forsvarer overlod til klienten selv at gå videre med spørgsmålet, idet forsvarerbeskikkelse på grund af indbrudstyveri ikke indebærer vederlagsfri advokatbistand til alle mulige andre opgaver.

Men man kunne godt ønske sig lidt klarere forskrifter for politiets samarbejde med pressen.

Landsforeningens Meddelelse 42/1998

Vold - Betinget dom

Straffelovens § 58 og § 244

Betinget straf og tillægsbøde for at have slået A i en baggård to gange med flad hånd. Diskussion om gammel værtshusgæld.

Retten i Kalundborg ss 302/97, 6/1 1998

T var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 244 ved at have slået A to gange i hovedet med flad hånd, så A faldt og slog hovedet.

Forhold 2 drejede sig om besiddelse af et mindre kvantum dopingpræparater, 30 tabletter og 40 kapsler.

T var ikke straffet af betydning for sagen.

Retten fandt T skyldig i slagene, men det kunne ikke lægges til grund, at A var faldet og havde slået hovedet.

Straffen blev udmålt til fængsel i 30 dage, der blev gjort betinget med en prøvetid på 1 år og en tillægsbøde på 2.000 kr.

- oo0oo -

Forklaringerne er ikke gengivet i dommen, men det fremgår af den medsendte retsbog, at A havde noget gammel værtshusgæld et sted, hvor T havde været ulønnet medarbejder. T opsøgte A sammen med en ledsager, og de kom op og skændes om gældens størrelse. T var blevet ophidset over A's arrogante holdning, og erkendte de to lussinger.

A bekræftede som vidne værtshusgælden, men ikke størrelsen. Vidnet ville frafalde svie og smerte mod at få gælden eftergivet.

Landsforeningens Meddelelse 43/1998

Færdselsloven - Parkering - Den syge mor - Af- og pålæsning

Færdselslovens § 2 og § 121

T var blevet pålagt en parkeringsafgift, da han holdt uden for de afmærkede felter ved Bispebjerg Hospital, hvor han skulle ledsage sin svækkede mor hen til den stue, hvor hun skulle besøge sin ægtefælle, T's fader. T gjorde gældende, at der var tale om af- og pålæsning, men fik ikke medhold i fogedretten, der gjorde udlæg i hans bil. T fik Procesbevillingsnævnets tilladelse til at indbringe spørgsmålet for landsretten, der ophævede udlægget, da parkeringsafgiften var pålagt med urette.

Ø.L.19. afd. kære nr. B.1574-97, 26/6 1997

Fra fogedrettens kendelse citeres:

“Rekvisitus har under sagen i fogedretten forklaret, at han den 27. marts 1995 afleverede sin meget dårligt gående mor til et sygebesøg ved en afdeling på Bispebjerg Hospital. Da der ikke var nogen parkeringspladser ledige lige i nærheden af indgangen til hospitalet, og da han følte, at det var nødvendigt, at han fulgte moderen hele vejen ned til den stue, som hun skulle besøge, parkerede han udenfor de afmærkede parkeringsbåse. Han vil tro, at han i den anledning har været væk fra bilen i 10 minutter. Derefter gik han tilbage til bilen, hvor han nu så parkeringsafgiften. Han flyttede herefter bilen ud på Bispebjerg Bakke. Han mener ikke han i den korte tid, hvor han holdt foran afdelingen, har været til ulempe for nogen.

Rekvirenten har nedlagt påstand om, at det foretagne udlæg stadfæstes.

Rekvisitus har anført, at der er tale om af- og pålæsning, og at afgiften derfor er på-
lignet med urette. Endvidere har rekvisitus ikke været til ulempe for nogen i den peri-
ode, han har holdt der.

Fogedretten skal udtale:

Da rekvisitus efter sin egen forklaring har henstillet køretøjet mere end 5 minutter
uden for de afmærkede parkeringsfelter, og da der ikke er tale om af- og pålæsning af
gods i øvrigt, findes afgiften pålagt med rette. Fogedretten finder det i den forbindelse
uden betydning, at området senere er blevet inddraget til parkeringsareal, og at rekvi-
situs ikke har været til ulempe for nogen.

Som følge af det anførte stadfæstes det den 15. marts 1996 foretagne udlæg.

T H I B E S T E M M E S

Udlæg foretaget hos T i en Audi 100 reg. nr. X den 15. marts 1996 stadfæstes.”

Landsretten fik processkrifter fra parterne og afsagde følgende kendelse:

“Det lægges i overensstemmelse med T’s forklaring i fogedretten til grund, at han i
de 5-10 minutter, hvor hans bil var henstillet uden for de afmærkede parkeringsbåse
nær ved indgangen til en afdeling på Bispebjerg Hospital, ledsagede sin meget dårligt
gående mor ind på hospitalsafdelingen til et sygebesøg, hvorefter han gik tilbage og
flyttede sin bil.

Under disse omstændigheder findes bilen ikke at have været parkeret som omhandlet
i færdselslovens § 2, nr. 16, 1. pkt., men at have været standset med henblik på af-
stigning jfr. samme bestemmelse 2. pkt.

Parkeringsafgiften er herefter pålagt med urette, hvorfor det til inddrivelse af afgiften
foretagne udlæg, der er stadfæstet af fogedretten, ophæves.”

- oo0oo -

Greve og Lodberg skriver i Færdselsstrafferet, 1987, side 163, om af- og pålæsning
bl.a., “*Af- og pålæsning må som udgangspunkt ske uopladeligt og fylde hele tids-
rummet*”, hvorefter forskellige forhold gennemgås. Det anføres herefter: “*Ved af- og
pålæsning får lignende forhold betydning. Er der tale om en gammel eller en invalid,*

tillades standsning af en vis varighed og på steder, hvor det ellers ville være forbudt. En bestilt hyrevogn må vente en kortere tid på passageren.”

Se også U68.389H.

Landsforeningens Meddelelse 44/1998

Spritkørsel - Tidligere frakendelse for uforsvarlig kørsel

Færdselslovens § 125

Den omstændighed, at T tidligere havde været fradømt kørekortet på grund af uforsvarlig kørsel, gav ikke anledning til at fastsætte længden af frakendelsestiden anderledes end for andre, der i forbindelse med en førstegangsspirituskørsel skal have frakendt førerretten ubetinget. Byretten havde fradømt i 5 år. Landsretten nedsatte dette til 1 år.

V.L. 1. afd. S-2945-97, 11/2 1998

T var tiltalt for spirituskørsel med en promille på 1.23 i august 1997. Han var i november 1996 blevet frakendt kørekortet ubetinget i 6 måneder efter FL § 126 og § 127, hvor T havde kørt uforsvarligt under flugt fra politiet. Byretten satte nu frakendelsestiden til 5 år.

T ankede til formildelse vedrørende frakendelsen. Anklagemyndigheden påstod stadfæstelse.

Landsretten udtalte:

“Hverken det, som forsvareren har anført vedrørende tiltaltes uddannelsesmæssige situation eller hans personlige forhold i øvrigt, giver grundlag for at gøre frakendelsen af førerretten betinget.

Den omstændighed, at tiltalte tidligere er frakendt førerretten ubetinget i medfør af færdselslovens § 126, stk. 2, nr. 1, jfr. § 126, stk. 1, nr. 1, giver - selvom der efter færdselsloven er mulighed herfor - ikke grundlag for at fastsætte længden af frakendelsestiden for tiltalte anderledes end for andre, der i forbindelse med en førstegangsspirituskørsel skal have frakendt førerretten ubetinget. Førerretten frakendes derfor tiltalte ubetinget i 1 år.

Den betingede fængselsstraf ifølge dommen af 22. november 1996 bliver stående.

Med denne ændring stadfæster landsretten dommen.”

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer:

“Dommen vedrører problematikken nævnt i Kommenteret færdselslov p. 322 - hvor det fremgår, at retspraksis ikke er afklaret - det må den siges at være nu.”

Redaktøren bemærker, at forsvareren var gået så vidt i sin anonymisering af dommen, at landsrettens journalnummer også var exet ud. Det kan da vist ikke tjene noget fornuftigt formål.

Landsforeningens Meddelelse 45/1998

Socialbedrageri - Samfundstjeneste

Straffelovens § 62 og § 279

50-årig T straffet med 240 timers samfundstjeneste for socialbedrageri på 349.000 kr. (Dissens fra én dommer, der ville stadfæste byrettens ubetingede dom)

Ø.L. 6. afd. a.s. S-2087-97, 18/12 1997

T på 50 år var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 279 ved at få udbetalt 349.706 kr. for meget i dagpenge i perioden fra december 1991 til februar 1995, idet han fortav, at han havde lønnet arbejde hos en række forskellige arbejdsgivere.

T forklarede, at hans daværende arbejdsplads lukkede i 1991, og han havde indtil 1993 forskellige småjobs. I 1993 blev han igen arbejdsløs.

Byretten fandt henset til karakteren og omfanget af den begåede kriminalitet ikke grundlag for at gøre straffen betinget med eller uden vilkår om samfundstjeneste og udmålte straffen til 8 måneders fængsel.

T skulle tilbagebetale beløbet.

T ankede til formildelse navnlig således, at straffen blev gjort helt eller delvist betinget, eventuelt på vilkår om samfundstjeneste.

Anklagemyndigheden påstod skærpelse.

T oplyste, at han fortsat var arbejdsleder, han tjente 22.000 kr. om måneden og betalte 1.500 kr. i afdrag til kassen.³⁾

Ved en ubetinget dom ville han miste sit arbejde og muligheden for tilbagebetaling af den pålagte erstatning.

Resten er citat af landsrettens dom:

“Straffen findes af 5 voterende at burde forhøjes til fængsel i 10 måneder.

Disse voterende udtaler:

Når særligt henses til tiltaltes gode personlige forhold, herunder hans alder, findes det uanset beløbets størrelse forsvarligt i det foreliggende tilfælde at gøre straffen betinget på vilkår af samfundstjeneste som nedenfor bestemt.

Et af rettens medlemmer finder under hensyn til det begåede forholds karakter, varighed og omfang ikke grundlag for at gøre straffen betinget, ej heller med vilkår om samfundstjeneste, og stemmer derfor i det hele for at stadfæste dommen.

Der gives dom efter stemmeflertallet.”

Landsforeningens Meddelelse 46/1998

Erstatning - Afbidt øre - Torterstatning

Erstatningsansvarslovens § 26

Erstatningsnævnet udbetalte - formentlig tænderskærende - torterstatning i en voldsag, uagtet man fandt, at byretsdommen var forkert.

Retten i Århus 9. afd. ss 9703735-9, 21/11 1997

T var tiltalt for vold efter straffelovens § 246 ved med begge arme at have holdt K fast og bidt og revet hendes venstre øre af, hvorved K blev vansiret i høj grad, idet øret ikke kunne sys på igen.

³⁾ Ser man bort fra evt. renter, ville gælden altså være afviklet i løbet af ca. 19 år, ER

K nedlagde påstand om svie og smerte, der blev godkendt størrelsesmæssigt samt tort, der blev bestridt.

Retten henførte forholdet under § 245, da det ikke var udført under særdeles skærpende omstændigheder som anført i § 246. Straffen blev fængsel i 6 måneder.

Vedr. torterstatningen bemærkede retten:

“Voldsudøvelsen findes ikke at være udøvet under sådanne særligt krænkende omstændigheder som anført i erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1. Der er derfor ikke grundlag for at tillægge forurettede godtgørelse for tort. Krænkelsen er derimod af en sådan karakter, at der er grundlag for at tillægge forurettede en godtgørelse efter § 26, stk. 2. Beløbet fastsættes til 10.000 kr. Det bemærkes, at forurettede har taget forbehold om at kræve erstatning for mén og erhvervsevnetab.”

Nævnet vedrørende Erstatning til ofre for forbrydelser svarede den 29/1 1998 (j.nr. 86/98):

“Nævnet har som bestemt ved Århus rets dom af 21. november 1997 tilkendt Deres klient 11.280 kr. i godtgørelse.

Beløbet vil med tillæg af sædvanlig procesrente af 1.280 kr. fra den 29. september til den 20. november 1997 og af 11.280 kr. fra den 21. november 1997 blive sendt til Dem fra politimesteren i Århus. Pengene vil blive sendt i løbet af ca. 14 dage.

Sagen kan, når Deres klients tilstand er stationær, genoptages i nævnet mod indsendelse af lægeerklæring, hvoraf fremgår, hvorvidt Deres klient som følge af skaden den 29. september 1997 har pådraget sig varig mén med en méngrad på mindst 5%. Eventuel udgift til lægeerklæring vil blive betalt af nævnet.

Ved sagens afslutning kan Deres klient forvente rimelige udgifter til advokatbistand godtgjort af nævnet.

Det bemærkes, at Århus Rets dom af 21. november 1997 for så vidt angår godtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 2, efter nævnets opfattelse er i strid med forarbejderne til erstatningsansvarslovens § 26, stk. 2. Nævnet har af procesøkonomiske grunde dog ikke fundet tilstrækkelig anledning til at søge dommen ændret ved landsretten.”

Erstatning - Forhøjet takst - Særlig sårbar person - Dækning af psykologbistand

Retsplejelovens § 1018 a

En sygemeldt politimand P blev anholdt af sine kolleger sigtet for vold. Han blev tilbudt det daværende takstmæssige beløb på 2.200 kr., men retten gav herudover 2.800 kr., bl.a. fordi der havde været tale om ransagning og deltagelse i konfrontation. Psykologbistanden blev dækket med 6.600 kr. (Dissens fra et af rettens medlemmer, der ikke fandt den fornødne årsagssammenhæng).

Glostrup Kriminalret S 768/95, 19/2 1996

P krævede erstatning for en anholdelse på 5½ time med 10.000 kr. og dækning af udgifter til psykologbistand på 15.000 kr. Han havde været sigtet efter straffelovens § 245.

Anklagemyndigheden påstod frifindelse ud over det allerede anviste takstmæssige beløb på 2.200 kr.

P var tjenestegørende i politikredsen, men havde i perioden været sygemeldt på grund af psykiske problemer. Det endte med, at han nogen tid efter anholdelsen fik sin afsked.

I januar 1995 modtog politiet en anmeldelse om knivstikkeri, og på baggrund af signalementet besluttede politiassistent A, der havde mødt P samme dag, som overfaldet fandt sted, at gøre kriminalpolitiet opmærksom på, at gerningsmanden kunne være P.

Den daværende souschef besluttede, at P skulle anholdes, hvilket skete på hans bopæl. Der blev foretaget ransagning, uden at man fandt tøj svarende til signalementet, og efter endt afhøring og deltagelse i en konfrontation blev P løsladt.

P blev atter afhørt en måned senere og kort efter besluttede politimesteren at opgive påtale.

En psykolog oplyste, at hun havde brugt 12 konsultationer⁴⁾ på at bearbejde anholdelsen, og man kunne meget vel runde 15.000 kr. Prisen pr. konsultation var 550 kr.

⁴⁾ Det er vist standardbehov, særligt for psykologer, ER

Statsadvokaten afviste yderligere erstatning. Det henstod uvist, i hvilket omfang eventuelle psykiske mén kunne henføres til anholdelsen. Kravet var delvist udokumenteret og vedrørte fremtidige mulige konsultationer.

Til støtte for den forhøjede torterstatning henviste P til sigtelsens alvorlige karakter, og at den ikke var tilstrækkelig underbygget. Politiet havde fuldt kendskab til hans psykiske tilstand, og hensynet hertil burde være indgået i overvejelserne, før man traf beslutning om straffeprocessuelle indgreb.⁵⁾

Anklagemyndigheden fastholdt, at man havde haft en rimelig begrundet mistanke. P's problemer var helt uden betydning og havde ikke været inddraget i afgørelsen af, om der var grundlag for sigtelse og anholdelse.

Byretten udtalte:

“Som sagen foreligger oplyst, må retten lægge til grund, at beslutningen om at anholde erstatningssøgende som sigtet for knivstiksoverfaldet den 18. januar 1995 om eftermiddagen hovedsagelig hvilede på politiassistent A's opfattelse af, at signalementet af gerningsmanden, herunder hans påklædning, passede på erstatningssøgende, og på oplysninger om, at erstatningssøgende den 18. januar 1995 havde optrådt psykisk uligevægtigt. Under hensyn hertil og til at der udover anholdelsen har været tale om ransagning af bopælen, deltagelse i konfrontation og i endnu en politiafhøring, findes godtgørelsen for tort at burde fastsættes til i alt kr. 5.000,00, således at erstatningssøgende har krav på yderligere kr. 2.800,00.

Med hensyn til udgifterne til psykolog finder et af rettens medlemmer ikke, at erstatningssøgende har godtgjort den fornødne årsagssammenhæng mellem psykologbehandling og anholdelsen, ligesom størrelsen af udgiften er utilstrækkeligt dokumenteret, hvorfor denne dommer ikke finder at kunne give erstatningssøgende medhold i nogen del af dette krav.

To dommere finder det efter de foreliggende oplysninger om erstatningssøgendes psykiske tilstand forud for anholdelsen antageliggjort, at anholdelsen og sigtelsen i sig selv nødvendiggjorde yderligere psykologkonsultationer. Efter erklæringen fra psykolog I om forbruget af 12 konsultationer på bearbejdelsen af anholdelsen og i mangel af sikre oplysninger om andet, finder disse voterende, at anklagemyndigheden bør betale erstatningssøgende kr. 6.600,00 til dækning af udgifter til psykolog.

⁵⁾ I andre lande kan politifolk godt finde ud af at afhøre folk på stedet, hvor man træffer dem, frem for at skulle have dem med på stationen, tilføjer redaktøren

Idet der gives dom efter stemmeflertallet, tages erstatningssøgendes påstand til følge for så vidt angår kr. 9.400,00 med renter som nedenfor bestemt.”

Der var bestemmelse om sædvanlig forrentning.

Landsforeningens Meddelelse 48/1998

Falsk forklaring for retten - Betinget straf

Straffelovens § 56 og § 158

Falsk forklaring under en straffesag undtagelsesvis gjort betinget under hensyn til, at den urigtige forklaring ikke efter det foreliggende kunne antages at have nogen reel betydning for udfaldet af sagen. (Dissens)

V.L. 2. afd. a.s. S-2656-97, 23/4 1998

T på 40 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 158, stk. 1, ved som vidne under en straffesag mod A, der var tiltalt for hæleri af nogle stålfælge, i strid med sandheden at have forklaret, at han ikke havde underskrevet en kvittering vedr. køb af Alu-fælge, og at bilaget ikke sagde ham noget.

T erkendte sig skyldig.

Byretten fastsatte straffen til fængsel i 60 dage og tilføjede:

“Da det efter tiltaltes forklaring om, at de spørgsmål, der gav anledning til den falske forklaring, kom ganske uventet og under sådanne omstændigheder, at tiltalte umiddelbart frygtede, at en korrekt besvarelse eventuelt kunne give problemer for ham selv, findes det trods karakteren af overtrædelsen undtagelsesvist upåkrævet, at straffen fuldbyrdes nu, udsættes fuldbyrdelsen af straffen i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, som nedenfor bestemt.”

- oo0oo -

Vilkårene omfattede alene 1 års prøvetid.

Anklagemyndigheden ankede til skærpelse navnlig således, at straffen blev gjort ubetinget. T påstod stadfæstelse.

Landsretten oplyste, at A ved dom afsagt den 24/1 1997, stadfæstet den 5/2 1998, blev dømt for hæleri med hensyn til tyveri af 4 dæk. Under behandling af denne sag erkendte T, at han til A havde udstedt en urigtig kvittering, hvoraf fremgik, at A havde købt dæk af T. Den kvittering, der er nævnt i tiltalen, blev udstedt i anledning af et salg til A, som havde fundet sted.

Under nærværende ankesag forklarede T yderligere, at baggrunden for udstedelse af kvitteringen var et salg til A af fire dæk. A ønskede en fuldstændig angivelse af navn og adresse på B, som tiltalte solgte dækkene for, men som han kun kendte fornavnet på. B havde fået de penge, der kom ind ved salget. Da T blev afhørt af politiet i sagen mod A, blev kvitteringen af 27/9 1996 ikke nævnt. Denne kvittering blev han først konfronteret med, da forsvareren for A foreviste den for ham under sagen. Da A havde fået blandet ham ind i en sag om hæleri, blev han nervøs for, hvad A kunne få rodet ham ind i vedr. den rigtige kvittering. Tiltalte kunne ikke overskue situationen og valgte derfor at benægte kendskab til kvitteringen.

Landsretten udtalte:

“Straffen findes passende bestemt.

4 voterende finder, at det under hensyn til, at den urigtige forklaring ikke efter det foreliggende kan antages at have haft nogen reel betydning for udfaldet af den sag, hvori forklaringen blev afgivet og i øvrigt af de grunde, som er anført af byretten, at det rent undtagelsesvist er forsvarligt at gøre straffen betinget som sket. Disse voterende stemmer derfor for at stadfæste dommen. Prøvetiden regnes fra denne landsretsdom.

2 voterende finder ikke, at der er grundlag for at gøre straffen betinget.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet.”